

NCF-001-034204

Seat No. _____

M. A. (Sem. II) (CBCS) Examination

April/May – 2017

Geography : 09E-5171

(Urban Geography)

(Old Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 034204

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (૧) બધા પ્રશ્નો ફરજિયા છે.
(૨) જરૂર હોય ત્યાં સ્વચ્છ આકૃતિ દોરો.

૧ શહેરી અને ગ્રામીણ કેન્દ્રોની મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓની સરખામણી કરો. ૧૪

અથવા

૧ શહેરનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ માટેના જવાબદાર પરિબળો ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. ૧૪

૨ શહેરોના વિકાસના તબક્કા સમજાવો. આઘ-ઔદ્યોગિક શહેરોની લાક્ષણિકતાઓની ૧૪ સરખામણી અન્ય ઔદ્યોગિક શહેરો સાથે કરો.

અથવા

૨ શહેરી કેન્દ્રોના કદ, કાર્ય, બજાર વિસ્તાર અને પ્રદેશમાં શહેરી કેન્દ્રોના ૧૪ વિતરણના સંદર્ભમાં કેન્દ્રીય સ્થાનનો સિદ્ધાંત સમજાવો. આ સિદ્ધાંત શહેરી તંત્રને સમજવા માટે કઈ રીતે ઉપયોગી છે ?

૩ “શહેર અને તેનો પ્રદેશ” પરસ્પર નિર્ભર તંત્ર તરીકે સમજાવો. શહેરની આસપાસના પ્રદેશની હદ નક્કી કરવાના પ્રશ્નો કયા છે ? ૧૪

અથવા

૩ શહેરીકરણની પ્રક્રિયા સમજાવો. ૧૪

૪ શહેરી માળખાને લગતા સિદ્ધાંતો સમજાવો. તે પ્રવર્તમાન સ્થિતિમાં કઈ રીતે લાગુ પાડી શકાય તેમ છે ? ૧૪

અથવા

૪ તંત્ર એટલે શું ? શહેર એક તંત્ર તરીકે સમજાવો. ૧૪

૫ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે) ૧૪

(૧) શહેરી રહેઠાણો

(૨) અતિ શહેરીકરણ

(૩) શહેરી પર્યાવરણ અને આયોજન

(૪) શહેરોનું વર્ગીકરણ.

ENGLISH VERSION

Instructions :

(1) All questions are compulsory.

(2) Draw neat diagram wherever necessary.

1 Compare the main features of an urban centre with these of a rural one. 14

OR

1 Explain the factors responsible for origin and growth of towns with suitable examples. 14

2 Examine the stages of urban growth. Compare the characteristics of pre industrial city with that of a post industrial one. 14

OR

2 Explain the central place theory in terms of size, function, market area and distribution of centres on space. How is it useful in understanding an urban system ? **14**

3 Examine city and its region as an interdependent system. What are the problems of demarcating a region around a city ? **14**

OR

3 Explain the process of urbanisation. **14**

4 Explain the theories of urban structure. How are these applicable in present situation ? **14**

OR

4 What is a system ? Explain city as a system. **14**

5 Write short notes : (any two) **14**

(1) Urban Housing

(2) Over Urbanisation

(3) Urban Environment and Planning

(4) Classification of Cities.